

Az alváshoz kötött fájdalmas merevedés (Sleep Related Painful Erection – SRPE) szindróma egy ritka kórok kapcsán

Soós Zita dr.¹, Keszthelyi Márton dr.¹, Szakács Zoltán dr.²,
Terry-Horváth Attila dr.², Kopa Zsolt dr.¹

Levelezési cím:
Dr. Soós Zita
1085 Budapest, Üllői út 78/B
e-mail: sooszita@yahoo.com

¹Semmelweis Egyetem ÁOK, Urológiai Klinika (igazgató: Nyirády Péter dr.) Andrológiai Centrum, Budapest (osztályvezető: Kopa Zsolt dr.)
²MH Egészségügyi Központ, Neurológiai Osztály, Alvásdiagnosztikai és Terápiás Központ, Budapest (osztályvezető: Szakács Zoltán dr.)

ÖSSZEFOGLALÁS

Célkitűzések: Az alváshoz kötött fájdalmas merevedés ritka kórkép, amelyet az éjszaka folyamán, az alvás REM fázisában jelentkező fájdalmas erekciók jellemeznek. Ezek a kínzó merevedések rövid időn belül alváshiányhoz, ingerlékenységhez, hangulatzavarhoz vezetnek, amely tényezők rontják a páciens életminőségét. A kórképet közleményünkben egy 69 éves férfi esetén át mutatjuk be.

Esetismertetés: Betegünknel az utóbbi időben éjszaka több alkalommal is, egyre fokozódó intenzitású és frekvenciájú fájdalmas erekciók jelentkeztek. A panaszok és az elvégzett vizsgálatok alapján SRPE-szindrómát diagnosztizáltunk. A körismézésben kiemelt fontossággal bír a polyszomnográfias vizsgálat, amely esetünkben egy különösen ritka kórokra hívta fel a figyelmet; a páciens gastrointesztinális zavara vezethetett a kóros merevedések megjelenéséhez.

Megbeszélés: A kezelés – a fájdalmas éjszakai merevedések megszüntetése – összetett feladat, a nemzetközi irodalomban sincs kidolgozott terápiás séma, különböző, tulajdonképpen individuális kezelési módszerekről számolnak be. Esetünk egy újabb ilyen lehetőséget eredményezett.

KULCSSZAVAK

ÉJSZAKAI FÁJDALMAS MEREVEDÉS, POLISZOMNOGRÁFIA, ALVÁSZAVAR

Sleep related painful erection in connection with a rare pathological background

SUMMARY

Objective: Sleep related painful erection (SRPE) is a rare syndrome, characterized by painful erections during REM phase sleep. These extremely painful erections will shortly cause lack of sleep, irritability, anxiety, resulting in a significant decrease in patient's life quality. Authors resume recent data about SRPE syndrome due to a case of a 69 years old male patient.

Case report: Our patient reported nightly painful erections with increasing intensity and frequency. SRPE syndrome was diagnosed. Polysomnography, the most valuable diagnostic tool called our attention on a rare cause in this case. Presumably patient's gastro-intestinal disturbances (constipation) could induce the painful nocturnal erections. There is no therapeutic scheme for the cessation of painful nocturnal erections, publications report different therapeutic modalities.

Conclusions: The treatment of SRPE syndrome is a complex and individual procedure. Author's recent case describes another rare pathological background emphasizing the importance of polysomnography and the individual variations of managing SRPE syndrome.

KEYWORDS

SLEEP RELATED PAINFUL ERECTION, POLYSOMNOGRAPHY, SLEEP DISORDER

A National Sleep Foundation közleménye szerint a tizenévesek alvási igénye napi 9 óra, a felnőttek 7-9 óra. Az alvási igény az életkor előrehaladtával csökken (1). A „Whitehall II” kutatás eredményei szerint a 35 és 55 év közöttiek számára az ideális alvásidő 7 óra (2).

Az alvás kezdetén az izmok állapota még az éber állapothoz hasonló, a szívritmus és a légzésszám azonban már csökken. Az alvásnak ezt az időszakát gyors szemmozgás-nélküli (Non-Rapid-Eye-Movement, NREM) fázisnak nevezzük. A NREM-től

jól elkülöníthető a REM (Rapid-Eye-Movement – gyors szemmozgás) fázis. A légzés szabálytalanabb, gyorsabb és kevésbé mély, a szemek gyors mozgást végeznek.

Paraszomniák alatt az alvászavarok során előforduló rendellenes mozgási-, vegetatív-, és magatartási jelenségeket értjük. A paraszomniák túlnyomó többsége a REM-fázisban történik. Főbb csoportjai a lidérces álom, az alvási rémület, az alvajárás, és a REM-fázishoz kötött alvási viselkedési zavarok. Ez utóbbi paraszomniák gyakran a nappali álmosság és aluszékonyság